

ROLA RODZICÓW I ŚRODOWISKA W DORADZTWIE

KURS: DORADZTWO EDUKACYJNO-ZAWODOWE W PRZEDSZKOLU I
SZKOLE

Rola rodziców w kształtowaniu postaw dziecka

- To rodzice stanowią naturalne autorytety, na których próbują wzorować się dzieci, nic więc dziwnego, że wybór ścieżki zawodowej związany jest z aktywnością rodziców na rynku pracy.
- Większość dzieci podczas precyzowania swojej ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej opiera się na opinii rodziców, w szczególności w rodzinach, w których wykształcenie odgrywa bardzo ważną rolę. Rodzice bardzo często opierając się na własnych doświadczeniach, chcą zapewnić swoim dzieciom jak najlepszą przyszłość.
- Przy wyborze zawodu bardzo często kompetencje, zainteresowania i aspiracje uczniów schodzą na boczny tor co w konsekwencji doprowadza do frustracji i porzucenia studiów i uczucia niespełnienia oczekiwań rodziców.

Edukacja rodziców w zakresie doradztwa

- Nauczyciele powinni wskazywać rodzicom na mocne strony ich dzieci, sugerując rozwój zainteresowań w danym kierunku. Dzięki temu rodzicom łatwiej będzie pogodzić się z myślą, że syn wolałby zostać mechanikiem niż lekarzem, ponieważ faktyczna troska powinna opierać się na chęci zaspokojenia potrzeb ucznia.
- Osoby, które samodzielnie dokonały wyboru zawodu, z pominięciem sugestii innych, często godzą się na fakt, iż będą otrzymywały niższe wynagrodzenie, jednakże zazwyczaj są szczęśliwsze i czerpią większą satysfakcję z wykonywanego zajęcia.
- Nauczyciel powinien na każdym etapie edukacyjnym wskazywać rodzicom, że wybór ścieżki edukacyjnej powinien być odpowiedzialną i przemyślaną decyzją opartą o własne doświadczenia.

Wpływ rodziców na kształtowanie prawidłowych postaw

- Rola rodziców nie może jednakże ograniczać się wyłącznie do pogodzenia się z wyborem dokonany przez dziecko. To właśnie na rodzicach najczęściej spoczywa ciężar zapoznania dziecka z większością zawodów oraz z planowaniem drogi edukacyjnej.
- Rodzice powinni kształtować u uczniów umiejętności, dzięki którym będą mogli oni stać się atrakcyjni na rynku pracy na przykład poprzez zachęcanie do podejmowania aktywności np. w ramach wolontariatu.
- Dzięki zaangażowaniu rodziców często chcą one wykonywać ten sam zawód, ponieważ widzą satysfakcję i spełnienie zawodowe. Czasami jednakże brak im predyspozycji i umiejętności, dlatego też rolą rodziców jest pomoc dziecku w wyborze odpowiedniego kierunku kształcenia.

Rówieśnicy

- Kolejną ważną rolę w życiu dziecka odgrywają rówieśnicy i bardzo często decyzje dotyczące wyboru kierunku, choćby w liceum podejmowane są pod wpływem emocji i faktu, że koledzy lub koleżanki dokonali podobnego wyboru.
- W tym wypadku rolę nauczyciela i rodziców jest podkreślanie, że każdy ma swoją ścieżkę zawodową, która nie zawsze musi stać w parze z rówieśnikami. Przecież przyjaźń czy znajomość nie zakończą się z tego powodu, że ktoś będzie uczęszczał do innej klasy.
- Rówieśnicy mają także duży wpływ na wybór ścieżki kształcenia na studiach wyższych, która do decyzja najczęściej rzutuje na całe dorosłe życie. W związku z tym rodzice jak i nauczyciele powinni podjąć wszelkie możliwe działania, aby dziecko dokonało świadomego i racjonalnego wyboru, który nie zawsze będzie zbieżny z wyborem dokonany przez uczestników.

„Musisz iść na studia”

- Zdarzają się wypadki, gdy po zakończeniu szkoły ponadpodstawowej uczeń nie wie czym chce się zajmować i chce sprawdzić różne możliwości. W tym przypadku, szczególnie wśród uczniów liceów ogólnokształcących istnieje duża presja nie tylko ze strony rodziców, lecz także rówieśników i środowiska szkolnego, aby iść na studia wyższe. Owszem otwierają one wiele nowych możliwości, jednakże lepszym rozwiązaniem jest poczekać rok, zbadać wszystkie możliwości niż stracić 5 lat na naukę zawodu, w którym nie będzie się pracować.
- Dlatego ważną rolą rodziców i nauczycieli jest niewywieranie presji na uczniach, którzy powinni być przygotowani na to, że wybór ich ścieżki może trwać, w zależności od ich indywidualnych uwarunkowań.

Jak nauczyciel powinien współpracować z rodzicami w zakresie doradztwa zawodowego

- Istnieje wiele możliwości współpracy pomiędzy rodzicami, którzy często niechętnie podchodzą do tego rodzaju aktywności lub rozmów indywidualnych.
- Należy pamiętać, że wszystkie rozmowy dotyczące wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej powinny odbywać się w obecności dziecka, nawet jeżeli rodzic będzie prosił o rozmowę indywidualną, ponieważ dziecko wtedy straci do nas zaufanie.
- Doradca nie może być jednocześnie głuchy na oczekiwania rodziców i powinien wziąć pod uwagę również ich uwagi i uwzględnienie ważnych dla nich kwestii, ponieważ dzięki temu możliwe jest zbudowanie atmosfery dialogu.
- Najważniejsze w całym doradztwie edukacyjno-zawodowym jest dobro dziecka i sprawienie, aby podjęło ono odpowiednie decyzje dotyczące swojej przyszłości.

Oczekiwania rodziców

- Część rodziców oczekuje, że spotkania z doradcą zawodowym stanowią formę wyboru jednego zawodu na całe życie, w którym znajdą stabilną i dobrze płatną pracę. Jednakże praktycznie nigdy nie będzie to możliwe.
- Wraz z rozwojem i postępem technologicznym zmienia się rynek pracy. Wiele zawodów znika, ponieważ ludzi zastępują maszyny. Wiele usług nie cieszy się już taką popularnością jak dawniej. Takie same zmiany będą zachodzić także w przyszłości, dlatego dla doradcy ważniejsze niż wybranie jednego konkretnego zawodu jest otwarcie umysłu uczniów na możliwość kształcenia się przez całe życie.

Jak edukować rodziców?

- Należy pamiętać, że w większości przypadków rodzice nie posiadają wiedzy dotyczącej możliwości edukacyjno-zawodowych na rynku pracy. W tym wypadku rolą doradcy jest organizacja spotkań zawodoznawczych i konsultacji, aby przedstawić tą problematykę w sposób jasny i zrozumiały.
- Wydaje się, że odpowiednie przygotowanie rodziców pomoże im w kreowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej uczniów. Tu szczególną rolę odgrywają nie tylko kompetencje nauczycieli, lecz także chęć do zdobycia wiedzy. Dlatego też konieczne jest zastosowanie metod aktywizujących rodziców do udziału w edukacji rodziców.

Dziękuję za uwagę!